



Vlaams Ministerie  
van Onderwijs en Vorming

**Onderwijsinspectie**  
Hendrik Consciencegebouw  
Koning Albert II-laan 15  
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be  
www.onderwijsinspectie.be

## Verslag over de doorlichting van PCVO West-Vlaanderen te Izegem

### Hoofdstructuur CVO

|             |                                             |                                                                                    |
|-------------|---------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
|             | Instellingsnummer                           | 126979                                                                             |
|             | Instelling                                  | PCVO West-Vlaanderen                                                               |
| Directeur   |                                             | THOMAS HEUS                                                                        |
| Adres       |                                             | Meiboomstraat 8 - 8870 IZEGEM                                                      |
| Telefoon    |                                             | 051-30.04.28                                                                       |
| Fax         |                                             | 051-32.01.08                                                                       |
| e-mail      |                                             | pcvo@west-vlaanderen.be                                                            |
| website/URL |                                             | www.pcvowest-vlaanderen.be                                                         |
|             | Bestuur van de instelling                   | 960071 - Provinciebestuur West-Vlaanderen te SINT-ANDRIES                          |
| Adres       |                                             | Koning Leopold III-laan 41 - 8200 SINT-ANDRIES                                     |
|             | Consortium                                  | 127341 - Consortium volw XII - Menes vzw te IZEGEM                                 |
| Adres       |                                             | Emelgemseplein 1 - 8870 IZEGEM                                                     |
|             | Dagen van het doorlichtingsbezoek           | 10/01/2012, 11/01/2012, 12/01/2012, 13/01/2012, 16/01/2012, 17/01/2012, 18/01/2012 |
|             | Einddatum van het doorlichtingsbezoek       | 18/01/2012                                                                         |
|             | Datum bespreking verslag met de instelling  | 02/02/2012                                                                         |
|             | Samenstelling inspectieteam                 |                                                                                    |
|             | Inspecteur-verslaggever                     | Dirk Fiers                                                                         |
|             | Teamleden                                   | Eddy Boey<br>Hilde Vandeuren                                                       |
|             | Deskundige(n) behorend tot de administratie | nihil                                                                              |
|             | Externe deskundige(n)                       | nihil                                                                              |

## INHOUDSOPGAVE

|                                                                                                                                                   |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| INLEIDING .....                                                                                                                                   | 3  |
| 1. SAMENVATTING .....                                                                                                                             | 5  |
| 2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING .....                                                                                                                | 6  |
| 2.1 Opleidingen in de focus .....                                                                                                                 | 6  |
| 2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus .....                                                                                            | 7  |
| 3. VOLDOET HET CENTRUM AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN? .....                                                                                        | 7  |
| 3.1 SVWO - Informatie- en communicatietechnologie - Informatica: toepassingssoftware (Modulair).....                                              | 7  |
| 3.2 SVWO - Informatie- en communicatietechnologie - Informatica: toepassingssoftware verkort (Modulair).....                                      | 9  |
| 3.3 SVWO - Talen richtgraad 1 en 2 - Engels richtgraad 1 en 2 (Modulair) en SVWO - Talen richtgraad 3 en 4 - Engels richtgraad 3 (Modulair) ..... | 10 |
| 4. BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT? .....                                                                                                  | 12 |
| 4.1 Professionalisering .....                                                                                                                     | 12 |
| 4.2 Curriculum .....                                                                                                                              | 13 |
| 5. ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM .....                                                                                                          | 15 |
| 6. STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM .....                                                                                                      | 17 |
| 6.1 Wat doet het centrum goed? .....                                                                                                              | 17 |
| 6.2 Wat kan het centrum verbeteren? .....                                                                                                         | 18 |
| 6.3 Wat moet het centrum verbeteren? .....                                                                                                        | 18 |
| 7. ADVIES.....                                                                                                                                    | 19 |
| 8. REGELING VOOR HET VERVOLG .....                                                                                                                | 19 |

## INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling<sup>1</sup> door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op [www.onderwijsinspectie.be](http://www.onderwijsinspectie.be).

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

---

<sup>1</sup> Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op [www.onderwijsinspectie.be](http://www.onderwijsinspectie.be).

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

[www.onderwijsinspectie.be](http://www.onderwijsinspectie.be) en [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be)

## 1. SAMENVATTING

Het centrum PCVO West-Vlaanderen is het resultaat van een fusie in 2008 van het CVO Stedelijke leergangen Izegem en het PTI-CVO Kortrijk. Het biedt een brede waaier van opleidingen secundair volwassenenonderwijs (SVWO) aan uit elf studiegebieden. Daarnaast heeft het ook diverse opleidingen op het niveau van het Hoger Beroepsonderwijs. Tijdens de doorlichting werden vijf opleidingen uit drie studiegebieden van het SVWO onderzocht m.n. de opleidingen Informatica toepassingssoftware, Informatica toepassingssoftware verkort, Engels richtgraad 1, Engels richtgraad 2 en Engels richtgraad 3. Deze selectie bevat de drie grootste studiegebieden van het centrum die samen goed zijn voor bijna 60% van het totaal aantal inschrijvingen. Verder wordt nagegaan in welke mate het centrum de beroepsbekwaamheid van zijn personeel garandeert en welke keuzes het maakt met betrekking tot zijn opleidingsaanbod.

Het centrum realiseert de leerplandoelstellingen met de cursisten in de meeste modules van de opleiding Informatica: toepassingssoftware. Dat is niet het geval in de module Rastertekenen 1 omdat het deze module aanwendt om hoofdzakelijk leerinhouden rond fotografie aan te bieden, een opleiding waarvoor het centrum geen onderwijsbevoegdheid heeft. Ook de module Update wordt niet correct gehanteerd omdat er nieuwe leerinhouden worden aangeboden in plaats van de klemtoon te leggen op gewijzigde of nieuwe functionaliteiten in recente softwareversies. Desondanks wordt deze opleiding in globa vooral gekenmerkt door een degelijke kwaliteit. Het initiatief rond Begeleid Zelfstandig Leren vormt daarop geen uitzondering en is een waardevolle werkvorm die navolging verdient.

Het centrum organiseert de verkorte opleiding niet in functie van een doelgroep van snellerende cursisten, maar hanteert het verkorte traject om het hoofd te bieden aan organisatorische problemen en om voor bepaalde doelgroepen de initieel voorziene lestijd te verhogen.

De opleidingen Engels zijn onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. Het centrum heeft nog geen initiatieven genomen om de taalleerkrachten te laten reflecteren over het doelenkader en hen daarbij te ondersteunen. Dat verklaart de sterk leerkrachtgebonden keuzes voor de evaluatiepraktijk en de hiaten in het materiaal. Ondanks deze knelpunten zetten de leerkrachten een communicatief onderwijsleerproces neer. De inzet van de leerkrachten Engels is een troef om de verbeterpunten gericht aan te pakken.

Het huidige beleid met betrekking tot vorming, training en opleiding van het personeel legt de verantwoordelijkheid en het initiatief in handen van de personeelsleden zelf. De medewerkers krijgen de mogelijkheid om nascholingen te volgen. Ze worden daarin aangemoedigd en financieel ondersteund. Het nieuwe nascholingsplan dat recent door het centrum werd ontwikkeld en dat eerstdaags ter goedkeuring zal voorgelegd worden aan het bevoegde overlegcomité is heel wat ambitieuzer. Het vertrekt vanuit een degelijke visie en bevat richtlijnen en procedures om een volwaardig professionaliseringsbeleid uit te bouwen. Met dit plan staat het centrum aan het begin van een ontwikkelingstraject om een systematisch en doeltreffend professionaliseringsbeleid vorm te geven.

Het huidige opleidingsaanbod van het centrum is de optelsom van de opleidingen uit de gefuseerde centra. Drie jaar na de fusie wordt het centrum zich bewust van de noodzaak om dit aanbod te herbekijken. Het werkt momenteel een voorstel uit waarbij het zich in hoofdzaak wil richten naar opleidingen met een maatschappelijke relevantie die bovendien vrij uniek zijn in de regio. Het centrum werkt in beperkte mate samen met andere partners. Het heeft hiervoor bewust gekozen, om als relatief klein centrum niet teveel afhankelijk te worden van externe factoren. Ook in zijn benadering van specifieke doelgroepen kiest het centrum voor veiligheid door dergelijke cursisten zoveel mogelijk te integreren in de gewone klasgroepen zodat de groepsgrootte op een aanvaardbaar peil blijft. De lespraktijk blijft eerder klassiek. De onderzochte opleidingen blinken niet uit op

het vlak van vernieuwingsgerichtheid. Zo is het ICT-ondersteund leren nog niet geïntegreerd in de klaspraktijk en hanteren de meeste lesgevers nog geen elektronische leeromgeving. Toch zijn er ook voorbeelden van goede praktijk zoals het begeleid zelfstandig leren waarmee het centrum op een kwaliteitsvolle manier een antwoord wil bieden op de dalende trend in de inschrijvingen van de informaticaopleidingen.

Het centrum doet heel wat inspanningen om met zijn aanbod maximaal in te spelen op de leervraag van zijn klanten en stelt zich daarbij soms heel flexibel op met betrekking tot de inhoud van zijn opleidingen. Het centrum moet deze beleidsdoelstelling echter realiseren binnen zijn onderwijsbevoegdheid en volgens de vooropgestelde opleidingsdoelen.

Met betrekking tot het algemene beleid kunnen we spreken van een gedeeld en laagdrempelig leiderschap. Het centrum heeft in de jaren na de fusie wat tijd nodig gehad om zijn weg te vinden binnen de nieuwe constellatie. Toch heeft de centrumleiding niet stil gezeten. Ze heeft de voorbije jaren geprobeerd om maximaal tegemoet te komen aan alle beleidsuitdagingen en was daarin wellicht iets te ambitieus. Diverse projecten en initiatieven werden opgestart, maar leiden niet altijd tot concrete resultaten. Dat geldt wel voor de acties die het centrum heeft ondernomen rond interne kwaliteitszorg. Deze hebben wel degelijk geleid tot resultaten, mede dankzij de inbreng en de inzet van de kwaliteitsstuurgroep waarin ook het personeel vertegenwoordigd is. Het is het streefdoel van de directie om die betrokkenheid van de medewerkers bij het beleid van het centrum nog verder uit te bouwen, ook in andere projecten naast kwaliteitszorg. Een vernieuwd organisatiemodel waarbij opleidingscoördinatoren nauw betrokken worden bij het beleid, kan hierin een belangrijke rol spelen. Meteen kan hierdoor ook het gebrek aan onderwijskundige coördinatie en sturing worden aangepakt, want de optimalisering van het onderwijsleerproces is een heikel punt dat prioritaire aandacht verdient.

Het resultaat van de doorlichting is een advies, gunstig beperkt in de tijd voor de opleidingen Informatica: toepassingssoftware, Informatica: toepassingssoftware Verkort en Engels richtgraden 1, 2 en 3. Het centrum moet tegen januari 2015 in deze opleidingen de leerplandoelstellingen realiseren en de overtredingen tegen de regelgeving wegwerken.

## 2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie opleidingen en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

### 2.1 Opleidingen in de focus

| Opleiding per niveau |                                               |
|----------------------|-----------------------------------------------|
| SVWO                 | <b>Informatie- en communicatietechnologie</b> |
|                      | Informatica: toepassingssoftware              |
|                      | Informatica: toepassingssoftware verkort      |
| SVWO                 | <b>Talen richtgraad 1 en 2</b>                |
|                      | Engels richtgraad 1                           |
|                      | Engels richtgraad 2                           |
| SVWO                 | <b>Talen richtgraad 3 en 4</b>                |
|                      | Engels richtgraad 3                           |

## 2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

---

### Personeel

---

#### Professionalisering

---

Deskundigheidsbevordering

---

### Logistiek

---

#### Welzijn

---

Veiligheid

---

Milieu

---

### Onderwijs

---

#### Curriculum

---

Onderwijsaanbod

---

## 3. VOLDOET HET CENTRUM AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde opleidingen het volgende op:

### 3.1 SVWO - Informatie- en communicatietechnologie - Informatica: toepassingssoftware (Modulair)

#### Voldoet niet

##### Motivering

- Het centrum realiseert de leerplandoelstellingen met de cursisten niet in de module Rastertekenen 1 omdat het centrum onvoldoende de inhoud van de module respecteert zoals bepaald in het opleidingsprofiel/leerplan. Het geeft aan deze module een andere invulling dan diegene die door de overheid werd vooropgesteld door hoofdzakelijk leerinhouden rond fotografie aan te bieden. De opleiding Fotografie resulteert echter onder het studiegebied Grafische technieken, een studiegebied waarvoor het centrum geen onderwijsbevoegdheid heeft. Zowel de leerstofplanningen, de keuze van de handboeken/syllabi, de klaspraktijk als de cursistenevaluaties bewijzen duidelijk dat het centrum deze module op een oneigenlijke manier invult. Ook de module Update wordt niet correct gehanteerd omdat er geheel nieuwe leerinhouden worden aangeboden. De overheid heeft deze module gecreëerd om cursisten die de basisvaardigheden van een bepaald softwarepakket al onder de knie hebben, te laten kennismaken met aangepaste functionaliteiten en mogelijkheden van een recente versie. Het centrum gebruikt deze module echter om een 'Proefcursus Word, Excel en Publisher' aan te bieden aan een publiek dat geen enkele voorkennis ter zake heeft. Ten slotte stellen we vast dat het centrum de module Internet 1 aanwendt om een opleiding over sociale media aan te bieden. Hoewel deze module aanvankelijk niet met deze bedoeling werd ontwikkeld, kunnen de inhouden over sociale media hier wel aan bod komen zonder afbreuk te doen aan de leerplandoelstellingen. De betrokken leerkracht onderschrijft echter de vaststelling dat het niet opportuun is om deze inhouden aan te bieden aan cursisten die nog geen noties hebben van basis internetgebruik.
- De leerstofplanningen zijn op een voorbeeldige manier opgemaakt. Alle lesgevers maken consequent gebruik van de sjabloon met huisstijl. Er wordt duidelijk verwezen naar de leerplandoelstellingen. Het toezicht op de validiteit van de leerstofplanningen is structureel voorzien en gebeurt door het directieteam. De inhoudelijke gelijkgerichtheid

tussen parallelle modules is verzekerd. Collega's die eenzelfde module onderwijzen, hanteren eveneens eenzelfde leerstofplanning. In de opleidingen Begeleid Zelfstandig Leren biedt de leerkracht een gepersonaliseerde leerstofplanning aan. In de loop van de opleiding gaat zij na in welke mate de planning door de cursist gerespecteerd wordt.

- Er is voldoende aandacht voor de sleutelvaardigheden. De integratie van de sleutelvaardigheden is een feit, zowel in het leerproces als bij de evaluaties waar ze 1/3 van het totale puntenaantal vertegenwoordigen. Het siert het centrum dat ze de zorg om de sleutelvaardigheden ernstig neemt, maar gezien het verschillende statuut met de basiscompetenties en leerplandoelstellingen is het niet aan te raden de sleutelvaardigheden mee te verrekenen in het eindtotaal. Sleutelvaardigheden zijn na te streven attitudes en vormen geen voorwaarde voor het slagen in een module. Ondanks alle goede bedoelingen worden in diverse modules niet de correcte sleutelvaardigheden gehanteerd. Dat is onder meer het geval voor de modules Presentatie, Multimedia, Rastertekenen en andere.
- Het cursusmateriaal spoort met de leerplandoelstellingen. Het is kwaliteitsvol, overzichtelijk en geschikt voor de doelgroep van het volwassenenonderwijs. Naar lay-out en stijl kan de gelijkvormigheid nog beter bewaakt worden. Er werden binnen het functionele team ICT afspraken gemaakt over het gebruik van handboeken en syllabi voor de diverse modules. De keuze van de syllabi is dus niet leerkrachtafhankelijk.
- De informatiedoorstroming naar de cursisten verloopt vlot en gestructureerd. De website van het centrum is overzichtelijk, waardevol en inhoudelijk volledig. De dienstverlening bij inschrijving en ook nadien, wordt door de cursisten geapprecieerd.
- Het toelatingsbeleid kan formeler en transparanter uitgebouwd worden. Bij de inschrijving in modules met instapvoorwaarden wordt niet nagegaan of de kandidaat-cursist aan die voorwaarden voldoet. De cursisten worden evenmin geïnformeerd over het bestaan van de instapvoorwaarden. Het centrum rekent erop dat de lesgevers in de loop van de eerste lessen zelf zullen ervaren of een cursist voldoende bagage heeft om de module met succes te kunnen afronden. Indien de lesgever twijfelt, organiseert hij/zij een testje. De kwaliteit van de toelatingsproeven is wel voldoende. Ook de verdere administratieve afhandeling via processen-verbaal en de eventuele heroriëntering verlopen vlot.
- Het onderwijsleerproces is interactief en functioneel. De klemtoon ligt terecht op het aanleren van vaardigheden. De lesgevers getuigen van voldoende vakdeskundigheid. Het leerklimaat is aangenaam en uitnodigend. De cursisten zijn tevreden over het onderwijsleerproces. Het centrum biedt naast het klassieke contactonderwijs ook opleidingen aan binnen de formule van begeleid zelfstandig leren (BZL). Het centrum koos voor deze aanpak als een alternatief voor zowel contact- als afstandsonderwijs. Vrij veel cursisten voelen zich geroepen zelfstandig te leren, maar de mogelijkheid om een hulplijn in te roepen, maakt deze formule heel aantrekkelijk. Voor de lesgeefster vormt dit echter een niet te onderschatten uitdaging omdat zij meerdere pakketten tot op het hoogste niveau onder de knie moet hebben en bovendien in staat moet zijn om zeer flexibel van de ene software naar de andere over te schakelen.
- De noodzakelijke apparatuur is voorhanden om de realisatie van de leerplandoelstellingen mogelijk te maken. In alle vestigingsplaatsen beschikt het centrum over computerlokalen met mogelijkheid voor projectie. In het Lokaal Dienstencentrum De Leest is er geen computerlokaal beschikbaar, maar gebruikt het centrum laptop. De meeste computerlokalen zijn uitgerust met voldoende performante apparatuur. Toch worden nog enkele lokalen met oudere toestellen met beperkt intern geheugen gebruikt voor veeleisende software wat aanleiding kan geven tot problemen. Ook het frequent uitvallen van de internetverbinding bij de computers in de hoofdvestiging veroorzaakt irritatie bij cursisten en lesgevers.
- De kwaliteit van de evaluaties doorgaans goed tot zeer goed. Het ontbreekt wel nog aan onderlinge afspraken om de evaluatie nog gelijkgericht aan te pakken. Meestal wordt een combinatie gebruikt van gespreide opdrachten (tussentijdse proeven) en een eindopdracht waarin alle doelstellingen van de module vervat zitten. Alle evaluaties



peilen terecht naar de vaardigheden. Er is geen centrale materialenbank waaruit de lesgevers kunnen putten bij het opstellen van hun evaluaties. De meeste leerkrachten hanteren voor het puntentotaal een verhouding van 1/3de op tussentijdse proeven; 1/3de op attitudes en 1/3de op het eindopdracht. Met die verhouding is het mogelijk dat een cursist meer dan 50% van de punten behaalt zonder deel te nemen aan de eindevaluatie. Punt 8.4.1 van het Evaluatiereglement stelt dat een cursist automatisch als niet geslaagd wordt beschouwd als hij zonder geldige reden niet deelneemt aan een evaluatie. Anderzijds bepaalt punt 8.7.4.1 dat het volstaat om 50% van de punten te behalen om geslaagd te zijn. De combinatie van al deze factoren kan eventueel aanleiding geven tot discussie en betwisting van de eindbeslissing.

### **3.2 SVWO - Informatie- en communicatietechnologie - Informatica: toepassingssoftware verkort (Modulair)**

#### **Voldoet niet**

##### **Motivering**

- Het centrum realiseert zelden de leerplandoelstellingen met de cursisten omdat het met deze opleiding niet de juiste doelgroep aanspreekt. De overheid heeft deze opleiding ontwikkeld voor een publiek van snellerende cursisten, m.a.w. cursisten die de voorziene 60 lestijden van het standaard pakket niet nodig hebben om de doelstellingen van de opleiding te verwerven. Het centrum hanteert deze opleiding echter om een doelgroep van eerder traaglerende cursisten te bedienen. Het resultaat is uiteraard voorspelbaar waarna het centrum dezelfde korte opleiding opnieuw aan dezelfde klasgroep aanbiedt om hen de kans te geven de doelstellingen van de opleiding alsnog te bereiken.
- Het centrum hanteert de korte opleidingen onder meer voor het wegwerken van een problematiek rond inzetbaarheid van onderwijzend personeel en eveneens om tegemoet te komen aan specifieke eisen van externe lesplaatsen zoals het dienstencentrum De Leest. Het gevolg van deze aanpak is echter dat hele klasgroepen niet deelnemen aan de evaluatie om vervolgens dezelfde module nog eens over te doen. Het percentage aan cursisten dat niet deelneemt aan de eindevaluatie is in dit centrum voor het studiegebied Informatie- en communicatietechnologie 22,1% terwijl het gemiddelde in de Vlaamse CVO's op 14,8% ligt.
- Opmerkelijk is dat in bepaalde modules het merendeel van de cursisten toch met glans de eindevaluatie blijkt te doorstaan terwijl ook zij het volgende semester opnieuw klassikaal in dezelfde module instappen. Het is duidelijk dat ook hier de doelstellingen van de module niet gehaald zijn, maar dat de les- en evaluatiepraktijk slechts ten dele de inhouden van de module omvatten.
- Het centrum stelt eveneens vast dat de voorziene lestijden van het standaardpakket niet toereikend zijn voor de doelgroep van de traaglerende cursisten. Door de 'creatieve aanpak' via de korte modules verlengt het centrum in de feiten de voorziene lestijd van 60 uur naar 80 uur. Hoewel de bedoelingen van het centrum goed zijn, druist deze aanpak in tegen de regelgeving omdat het aan de overheid toekomt om de opleidingenstructuur en de duur van de opleidingen te bepalen. Het centrum dient formeel een aangepast traject voor te stellen aan de overheid zodat er op reguliere wijze een oplossing kan komen voor de problematiek van deze doelgroep.
- Verder sporen de vaststellingen in de opleiding volledig met bovenstaande vaststellingen in de opleiding Informatica: toepassingssoftware.

### **3.3 SVWO - Talen richtgraad 1 en 2 - Engels richtgraad 1 en 2 (Modulair) en SVWO - Talen richtgraad 3 en 4 - Engels richtgraad 3 (Modulair)**

#### **Voldoet niet**

##### Motivering

- De opleidingen zijn onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. Het centrum beschikt immers over onvoldoende valide evaluatiegegevens om aan te tonen dat de cursisten de leerplandoelstellingen bereikt hebben. Dat geldt voor alle richtgraden. Daarnaast laat het zelf samengestelde cursusmateriaal voor richtgraad 2 en 3 niet toe om alle leerplandoelstellingen te realiseren: er is onder meer te weinig aandacht voor de schrijfvaardigheidsdoelen in R2 en te weinig voor de luistervaardigheidsdoelen in R3.
- De leerkrachten Engels hebben moeite met de interpretatie van de doelen. Dat blijkt onder meer uit de opmaak van de leerstofplanningen en uit de evaluaties. Hoewel sommige leerstofplanningen verwijzen naar de basiscompetenties uit de opleidingsprofielen is de waarde van deze afstemmingsoefeningen gering. Ten eerste betreft het een partiële oefening: niet alle basiscompetenties komen aan bod en de afstemming is niet gebeurd voor alle modules. Daarnaast is de koppeling van de leerinhouden aan specifieke basiscompetenties niet altijd correct. Bovendien heeft deze afstemmingsoefening nog niet geleid tot reflectie over het doelenkader of de visie aan taalleren die eraan ten grondslag ligt.
- Het centrum beschikt niet over andere documenten die de leerplandoelstellingen voor de taalopleidingen concretiseren in relevante opdrachten voor de klas- of evaluatiepraktijk, noch over documenten die expliciteren hoe het centrum de opbouw in moeilijkheidsgraad tussen de diverse modules bewaakt. De leerkrachten Engels zijn evenmin inhoudelijk vertrouwd met het Europees doelenkader (Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen), dat inzichten en hulpmiddelen aanreikt om het onderwijsleerproces en de evaluatie van taalopleidingen doelgericht aan te pakken. Nochtans staan de leerkrachten open voor collegiaal overleg en het uitwisselen van ideeën, wat momenteel gebeurt op informele basis.
- De evaluaties zijn onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. Er zijn een aantal knelpunten. Ten eerste wijzen de evaluaties op leerkrachtgebonden interpretaties wat betreft de concretisering en het gewicht van de vaardigheden. Lees- en schrijfvaardigheid worden soms verward met oefeningen op ondersteunende kennis. Ten tweede worden niet alle vaardigheden in alle modules geëvalueerd. Dat geldt onder meer voor schrijfvaardigheid in een aantal Thresholdmodules en luistervaardigheid in de Vantagemodules en leerkrachtgebonden ook in de Waystagemodules. De evaluaties bevatten bovendien te weinig opdrachten of te weinig variatie in opdrachten om de leerplandoelstellingen voldoende breed te kunnen evalueren. Zo is er nood aan meer variatie in tekstsoorten en soorten opdrachten. Voor luistervaardigheid wordt in sommige modules uitsluitend gewerkt met informatieve leesteksten via audiobronnen, in andere modules leveren enkel de medecursisten de auditieve input. Er wordt nauwelijks gewerkt met audiovisueel materiaal. Voor leesvaardigheid is er een overaanbod aan informatieve en narratieve leesteksten. Alledaags functioneel leesmateriaal en internetmateriaal worden bijna niet gebruikt. Het is ook onduidelijk in welke mate de leerplandoelstellingen die betrekking hebben op de strategieën en attitudes aan bod komen in de evaluaties. Een vierde aandachtspunt vormt de opbouw in moeilijkheidsgraad. Een aantal evaluatieopdrachten in de Threshold 4–modules zijn bijvoorbeeld te eenvoudig wat betreft tekstkenmerken en verwerkingsniveaus. Ten slotte is het niet altijd duidelijk op basis van welke taakopzet en setting spreek- en luistervaardigheid worden geëvalueerd. Voor lees- en schrijfvaardigheid is dit meestal wel duidelijk. Het centrum doet er goed aan om deze gegevens sterker te expliciteren in zijn stavingsdocumenten.
- Deze knelpunten betekenen niet dat alle ontwikkelde evaluatieopdrachten kwaliteit missen. Er zijn ook voorbeelden van functionele en vaardigheidsgerichte spreek- en

schrijfp opdrachten Eveneens positief is het gebruik van een beoordelingsfiche in R2 en R3 om spreekvaardigheid te evalueren. Het is aangewezen om ervaringen uit te wisselen over het gebruik ervan en afspraken te maken over de verwachte progressie van cursisten in de opeenvolgende modules. Hetzelfde geldt voor de beoordeling van schrijfvaardigheid, waarvoor het centrum nog geen beoordelingsrubrieken heeft bepaald. Het centrum hanteert al een tijdje gespreide evaluatie, wat geapprecieerd wordt door de cursisten.

- Het materiaal in R1 laat toe om de leerplandoelstellingen te realiseren. Het centrum maakt gebruik van een handboek aangevuld met audiomateriaal en beperkt videomateriaal. Positief is dat het materiaal stimuleert tot communicatief en functioneel taalgebruik. Het pleit voor de leerkrachten Engels dat ze geen gebruik maken van de onderdelen van het handboek die geen meerwaarde bieden voor de realisatie van leerplandoelstellingen zoals vertaalopdrachten.
- Op het vlak van leerbegeleiding zijn er geen centrumafspraken. De leerbegeleiding ligt in handen van de leerkrachten. De leerkrachten werken cursisten bij tijdens de pauze of geven hen opdrachten voor zelfstudie, meestal oefeningen op ondersteunende kennis. Het remediëingsmateriaal bestaat voor R1 onder meer uit online materiaal van het handboek en voor de modules Breakthrough ook uit digitale oefeningen met zelfcorrectie die de leerkrachten zelf ontwikkeld hebben. Vorig schooljaar hadden cursisten toegang tot deze oefeningen via het elektronische leerplatform. Dit schooljaar waren er echter een aantal hinderpalen waardoor dit materiaal nog niet kon worden benut. Dit is uiteraard jammer voor de cursisten en voor de geleverde inspanningen van de leerkrachten. Alhoewel de leerbegeleiding doorgaans voldoet aan de noden van het cursistenpubliek, staat het centrum voor de uitdaging om een gepast antwoord te bieden op de leernoden van doelgroepen die ze bedient in de dienstencentrum De Leest.
- Voor richtgraad 2 en 3 stellen de leerkrachten zelf hun cursusmateriaal samen uit diverse bronnen, wat getuigt van inzet. Aanvullend wordt er gewerkt met authentiek leesmateriaal gericht op de actualiteiten. Dat is positief. Het gebruikte materiaal in R2 en R3 vertoont echter hiaten op het vlak van leerplanrealisatie. De selecties gebeuren vooral op basis van thematische criteria. Het cursusmateriaal bevat geen informatie over de structuur, noch over de vooropgestelde doelstellingen. Het is dus niet duidelijk welke progressie in moeilijkheidsgraad het centrum vooropstelt en wat precies van cursisten verwacht wordt. Globaal gezien biedt het materiaal te weinig variatie in tekstsoorten en vaardigheidsgerichte opdrachten. Het is ook onduidelijk hoe de strategieën en –attitudes die vervat zitten in de leerplandoelstellingen voor alle vaardigheden zullen worden ontwikkeld. De focus ligt voornamelijk op leesteksten die de aanleiding vormen tot woordenschatuitbreiding en informele discussie. Niet alle spreekdoelen komen aan bod. Voor leesvaardigheid wordt weinig gebruikgemaakt van internetmateriaal. Het materiaal om luistervaardigheid in te oefenen is te weinig gevarieerd of te beperkt: audiovisueel materiaal wordt nauwelijks gebruikt. Deze lacune laat zich sterker voelen in de Vantagemodules. Ten slotte voorziet het materiaal in weinig functionele schrijftaken.
- Ondanks de hiaten in de leerplanrealisatie is het onderwijsleerproces communicatief en interactief. Positief is dat de leerkrachten het gebruik van de doeltaal sterk stimuleren vanaf de beginmodules. De cursisten zijn tevreden over het leerklimaat dat ze als stimulerend en informeel ervaren en appreciëren de extramurosactiviteiten. Deze tevredenheid blijkt ook uit de goede doorstroming.
- De taalklassen in Izegem zijn goed uitgerust om communicatief taalonderwijs aan te bieden. Ze bieden de gelegenheid om gebruik te maken van internetmateriaal en audiovisueel materiaal. Leerkrachten signaleren dat een vlot gebruik van de beschikbare hardware niet altijd gegarandeerd is en dat de geluidskwaliteit vaak te wensen overlaat. Dit werpt voor hen een drempel op. De taalklassen in het dienstencentrum De Leest zijn minder goed uitgerust: er kan geen gebruik worden gemaakt van internetmateriaal en audiovisueel materiaal.

- Voor zijn oriënteringspraktijk maakt het centrum gebruik van de PlaToV-toetsen. Er wordt niet voorzien in een extra mondelinge proef. De cursisten zijn tevreden over de oriëntering.
- De deelname aan vorming is sterk leerkrachtgebonden en focust op de aanmaak van digitale oefeningen met zelfcorrectie voor gebruik op het elektronische leerplatform.

## 4. BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

### 4.1 Professionalisering

#### 4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:  
- doelgerichtheid.

Motivering

- De huidige deskundigheidsbevordering is vooral aanbodgestuurd, het centrum treedt nauwelijks sturend op. Het voert geen behoeftedetectie uit, er is geen procedure voor interne multiplicatie en de gevolgde nascholingen worden niet geëvalueerd. Het centrum participeert evenmin aan projecten rond internationalisering en er is nog geen schoolbibliotheek in de hoofdvestiging. In de vestiging PTI Kortrijk deelt het centrum een bibliotheek met het leerplichtonderwijs.
- Het centrum beschikt enkel over procedures om de aanvraag en financiering vlot te laten verlopen en informeert zijn personeel over de nascholingsmogelijkheden.
- De gevolgde nascholingen worden geïnventariseerd, maar deze gegevens worden nog niet gehanteerd om de deskundigheidsbevordering te evalueren of bij te sturen. Uit de geïnventariseerde nascholingen blijkt dat de deelname aan vorming sterk leerkrachtgebonden is.
- Het centrum benut de hefboomfunctie van gestructureerd vakoverleg voor deskundigheidsbevordering onvoldoende. De uitbouw en invulling van het vakoverleg varieert per afdeling en wordt centrubreed onvoldoende aangestuurd en opgevolgd. Het centrum verwacht van de functionele teams input over de VTO-noden. Ook de disseminatie moet volgens de directie een vast agendapunt vormen voor de functionele teams.
- Het centrum kan meer aandacht besteden aan interne vormingen. Een studiedag over evalueren vormde wel de aanzet voor een aantal opleidingen om te experimenteren met een instrument om de afstemming tussen de evaluatie en de leerplandoelstellingen in kaart te brengen en te bewaken.
- Het centrum beschikt over een professionaliseringsplan voor de periode 2011-2014 dat heel wat ambitieuzer is dan de huidige praktijk. Het moet echter nog ter goedkeuring worden voorgelegd aan het formele participatieorgaan. Het professionaliseringsplan is degelijk uitgewerkt en bevat een visie op professionalisering met richtlijnen en procedures om een volwaardig professionaliseringsbeleid uit te bouwen. Met dit plan staat het centrum aan het begin van een ontwikkelingstraject om een systematisch en doeltreffend professionaliseringsbeleid vorm te geven.
- Het is voor de leerkrachten Talen/NT2 onduidelijk waarom de centrumleiding nog geen gevolg heeft gegeven aan de nascholingsvoorstellen die het functionele team Talen in 2008-2009 formuleerde.

## 4.2 Curriculum

### 4.2.1 Onderwijsaanbod

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ontwikkeling.

Motivering

- Het huidige aanbod is het resultaat van de samenvoeging van de opleidingen uit de gefuseerde centra. Het centrum is zich bewust van de nood aan een herprofilering, wil het zijn bestaan in de toekomst veilig stellen. Het wil zich in de nabije toekomst vooral richten naar opleidingen met maatschappelijke relevantie die bovendien vrij uniek zijn in de regio.
- Het huidige aanbod draait in hoofdzaak rond de drie belangrijkste studiegebieden met name Informatie- en communicatietechnologie, Talen R1&2 en Talen R3&4. Samen zijn ze goed voor bijna 60% van de inschrijvingen in de opleidingen van het secundair volwassenenonderwijs. Daarna volgen Bouw, Mode en Land- en tuinbouw. Verder biedt het centrum nog een zestal opleidingen aan in het Hoger Beroepsonderwijs.
- Het centrum heeft in heel beperkte mate een aanbod uitgewerkt met andere partners. Zo organiseert het een aantal opleidingen op vraag van het dienstencentrum De Leest, waarmee het in hoofdzaak een publiek bereikt van senioren en sociaal zwakkeren. Verder is er samenwerking met de School voor bestuursrecht van de Provincie West-Vlaanderen, de Boomgaardenstichting en de VDAB.
- Op vlak van vernieuwingsgerichtheid binnen het kernproces scoort het centrum eerder middelmatig. Een herprofilering van het aanbod is een gedroomde kans om ook op didactisch-agogisch vlak innovatieve initiatieven te nemen. Na 10 jaar ervaring met afstandsonderwijs, is het centrum gestopt met gecombineerd onderwijs. Momenteel is het centrum nog op zoek naar manieren om ICT-ondersteund leren sterker te integreren in het onderwijsleerproces. Het is echter onduidelijk welke koers het centrum hier precies wil varen. In de informaticaopleidingen is er nauwelijks sprake van het gebruik van een elektronische leeromgeving. Binnen de opleidingen Talen werden vorig schooljaar digitale oefeningen aangemaakt voor gebruik op het elektronische leerplatform. Dit schooljaar wordt het aangemaakte materiaal echter niet meer gebruikt door de cursisten. Het centrum doet er goed aan om de oorzaken van deze problemen nader te onderzoeken en gericht bij te sturen.
- Het centrum voert een eerder beperkt doelgroepenbeleid. Zo verzorgt het een aanbod Tuinbouw in de half-open penitentiaire instelling te Ruiselede en een aanbod in opdracht van de groendiensten van diverse gemeenten. De vrij ruime groep van senioren wordt niet als afzonderlijke doelgroep behandeld. Ze worden geïntegreerd in de gewone lessen.
- De invoering van het Begeleid Zelfstandig Leren (BZL) in de opleiding Informatica: toepassingssoftware is wel vernieuwend. Het centrum koos voor deze aanpak om een alternatief te bieden voor zowel contact- als afstandsonderwijs. Vrij veel cursisten voelen zich geroepen om zelfstandig te leren, maar de mogelijkheid om een hulplijn in te roepen, maakt deze formule heel aantrekkelijk. Mits aan de randvoorwaarden inzake onderwijskwaliteit voldaan is, kan deze werkvorm een waardevol alternatief bieden voor de ICT-opleidingen die in heel Vlaanderen een neerwaartse trend kennen.
- De organisatie van de opleidingen Talen is vrij klassiek. Er zijn enkel jaaropleidingen met een frequentie van een lesmoment per week. Er is een aanbod overdag en 's avonds. De taalopleidingen trekken voornamelijk een publiek aan dat een taal wil leren voor zijn persoonlijke zelfontplooiing en om sociale redenen. Recent is het centrum gestart met een aanbod talen in het dienstencentrum in Izegem. Het cursistenpubliek is heterogener op het vlak van leernoden en beginsituatie, wat het centrum voor uitdagingen stelt op het vlak van didactiek en leerbegeleiding.

- Het centrum doet inspanningen om maximaal in te spelen op de leervraag van zijn klanten en stelt zich daarbij soms heel flexibel op met betrekking tot de inhoud van zijn opleidingen. De keuze om de wensen van de klanten te laten primeren op de doelstellingen van de opleiding leidt in sommige gevallen echter tot het oneigenlijk gebruik van de opleiding Informatica: toepassingssoftware. In deze opleiding wordt Fotografie aangeboden terwijl het centrum hiervoor geen onderwijsbevoegdheid heeft. Ook de module Update wordt op een foutieve manier ingevuld. Het centrum gebruikt deze module om een 'Proefcursus Word, Excel en Publisher' aan te bieden aan een publiek dat geen enkele voorkennis ter zake heeft.
- Ten slotte hanteert het centrum de korte opleidingen onder meer voor het wegwerken van een problematiek rond inzetbaarheid van onderwijzend personeel en eveneens om tegemoet te komen aan specifieke eisen van externe lesplaatsen zoals het dienstencentrum De Leest. De verkorte opleidingen fungeren echter nergens als middel om tegemoet te komen aan de noden van snellerende cursisten.

#### Inbreuken tegen de regelgeving

- De onderwijsorganisatie in het studiegebied Informatie en communicatietechnologie is niet conform de wettelijke verplichtingen (Decreet betreffende het volwassenenonderwijs d.d. 15/06/07, art. 23, art. 26 §4 en art. 56).

## 5. ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM

Het onderzoek naar het algemeen beleid van het centrum levert volgende vaststellingen op:

- Er is sprake van een gedeeld leiderschap. Het centrum is ontstaan uit een fusie van twee centra voor volwassenenonderwijs in 2008. Het huidige directieteam bestaat uit een directeur en twee adjunct-directeurs die afkomstig zijn uit de twee gefuseerde centra. De betrokkenheid van beide adjunct-directeurs bij de beleidsvoering is verschillend.
- De uitgetekende taakverdeling voor de centrumleiding verwijst naar alle aspecten van de centrumwerking en naar de beleidsdoelen die voortvloeien uit de inbedding van het centrum in de provincie. Opvallend is dat de onderlinge taakverdeling jaarlijks wordt aangepast, wat de nodige flexibiliteit vraagt van zowel de centrumleiding als de personeelsleden, maar wat ook het risico op een gebrek aan continuïteit inhoudt.
- Het personeel ervaart de directie als zeer toegankelijk, betrokken en dynamisch.
- Uit het geheel van missie, algemene centrumvisie, diverse specifieke visieteksten, beleidsplan en jaaractieplannen blijkt dat het centrum heel wat tijd en energie investeert in planmatig werken. Er werden waarden geselecteerd die belangrijk zijn voor het centrum en aan de basis liggen van het beleid. Er zijn strategische en operationele doelstellingen uitgeschreven, maar daarnaast wordt het centrum ook geconfronteerd met doelstellingen vanuit de Provinciale overheid. Een veelheid aan doelstellingen die het moeilijk maken om een realistisch en haalbaar objectief af te bakenen op korte en op langere termijn.
- Het centrum probeert maximaal tegemoet te komen aan alle beleidsuitdagingen en is daarin vrij ambitieus. Dat blijkt niet alleen uit het grote aantal beleidsinitiatieven, maar ook uit de continue bijsturing van deze plannen op basis van nieuwe input. De meeste initiatieven zijn gericht op de optimalisering van de randvoorwaarden om te evolueren naar een lerende en participatieve organisatie.
- Ondanks de beste bedoelingen, een planmatige aanpak en heel veel enthousiasme stellen we vast dat het centrum dikwijls moeite heeft met de uitvoering van die plannen en vooral met het realiseren van concrete resultaten. Dit werkt op termijn demotiverend en kan een gevaarlijke neerwaartse spiraal in de dynamiek van het centrum tot gevolg hebben. Het centrum heeft nood aan een pragmatische aanpak met de klemtoon op een concretere visie op de toekomst van het centrum, een beperkt en realistisch aantal doelstellingen gesitueerd binnen een tijdspad en tenslotte een duidelijke en stabiele delegatie van taken en bevoegdheden die de realisatie van de korte en lange termijn-doelstellingen mogelijk moet maken.
- Het centrum beschikt over twee formele participatieorganen die qua werking en samenstelling voldoen aan de wettelijk voorschriften.
- Ook het organisatiemodel van het centrum is gericht op participatie. Om een zo groot mogelijk draagvlak te creëren voor zijn beleidsinitiatieven, opteerde het centrum om te werken met functionele teams per afdeling. Na een try-outperiode in 2008-2009 werd beslist om de doelgerichtheid van de functionele teams te verhogen door een sterkere aansturing. Er bestaan momenteel nog grote verschillen in effectiviteit en efficiëntie tussen de diverse functionele teams.
- De leden van het functionele team ICT blijken niet goed te weten wat er van een functioneel team verwacht wordt. Ook het verschil met de klassieke vakgroepwerking is voor hen niet echt duidelijk.
- Hoewel de leerkrachten Talen positief staan tegenover de functionele teams overheerst soms het informatieve karakter ten aanzien van de klankbordfunctie. De leerkrachten talen zijn vooral vragende partij voor overleg dat sterker focust op vakinhoudelijke aspecten.

- Naast de functionele teams is in sommige afdelingen ook een vakgroepwerking actief, die grotendeels informeel verloopt. Niet alle opleidingen zitten vervat in een vakgroep. Er zijn recent functiebeschrijvingen ontwikkeld voor vakverantwoordelijken, maar die liggen nog ter goedkeuring voor bij het ABOC. De vakgroepwerking wordt niet aangestuurd en er worden geen initiatieven genomen om de gelijkgerichtheid te bevorderen.
- Door de grote aandacht voor de optimalisering van beleidsmatige overlegorganen en het creëren van dwarsverbindingen tussen deze overlegorganen blijft er doorgaans weinig ruimte over voor onderwijskundige coördinatie.
- In opvolging van de resultaten van een SWOT-analyse heeft het centrum acties ondernomen om de communicatie tussen directie en leerkrachten te optimaliseren zoals de publicatie van een nieuwsbrief en een draaiboek communicatie op het elektronische leerplatform. Verder kan het centrum zijn communicatie en informatieverstrekking naar de cursisten nog optimaliseren door een eigen huisstijl, een specifiek logo en een autonome website te hanteren.
- Het centrum heeft een traditie in kwaliteitszorg en staat open voor zowel interne als externe evaluatie. Na een externe audit behaalde het centrum in het schooljaar 2009-2010 een ESF-kwaliteitslabel.
- De interne kwaliteitszorg verloopt systematisch en resulteert in concrete producten. De kwaliteitsstuurgroep hanteert daarbij onder meer eigen instrumenten conform het EFQM-model en volgens ESF-nomenclatuur. Hieruit groeiden een aantal procedures, prioritaire actiepunten, een onthaalbrochure voor nieuwe leerkrachten, de personeels- en cursistentevredenheidsenquêtes, het communicatiehandboek en diverse andere kwaliteitsdocumenten.
- De actiepunten zijn waardevol en haalbaar. Ze worden per schooljaar geselecteerd en volgens het principe van de kwaliteitscirkel geïmplementeerd en geëvalueerd. De actiepunten vloeien voort uit interne (personeelsmetingen en SWOT-analyses, jaarlijkse cursistentevredenheidsmetingen) en externe evaluatiegegevens (ESF-auditrapport en doorlichtingsverslag inspectie). De aanpak van die actiepunten gebeurt deels gestructureerd, deels ad hoc. De samenhang tussen de diverse actiepunten is niet altijd transparant. Het centrum verzamelt daarnaast ook data over doorstroom, uitstroom, instroom, uitval. Deze gegevens worden echter nog niet aangewend als kwaliteitsindicator.
- De nodige randvoorwaarden naar personeel, middelen en onderbouwing zijn vervuld om van een gestructureerd kwaliteitsbeleid te spreken. Het personeel is vertegenwoordigd in de kwaliteitsstuurgroep en is goed op de hoogte van de initiatieven op het vlak van kwaliteitszorg.
- Er is duidelijk sprake van continuïteit op het vlak van kwaliteitszorg. Ieder nieuw project wordt geëvalueerd volgens het systeem van de kwaliteitscirkel. Die evaluaties leiden tot concrete verbeteracties.
- De systematische zorg voor de kwaliteit omvat nog niet de gehele centrumwerking. Ze beperkt zich voorlopig tot de randvoorwaarden om de beleidsacties te kunnen uitvoeren. De systematische zorg voor de kwaliteit van het kernproces vanuit output en uitstroom vormt nog een uitdaging.



## **6. STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM**

### **6.1 Wat doet het centrum goed?**

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het centrum introduceerde met succes het Begeleid Zelfstandig Leren als kwaliteitsvol alternatief voor traditioneel contactonderwijs.
- In de opleidingen Engels is er aandacht voor spreekvaardigheid. Het gebruik van de doeltaal wordt sterk gestimuleerd vanaf de beginmodules.
- De inzet van de leerkrachten Engels is groot. Dat blijkt onder meer uit de extra murosactiviteiten, de samenstelling van eigen cursusmateriaal en de ontwikkeling van extra remediërmateriaal voor het elektronische leerplatform.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het centrum heeft een ambitieus en degelijk professionaliseringsplan uitgewerkt.
- Het centrum staat open voor vernieuwingen in het opleidingsaanbod.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het centrum is sterk in visieontwikkeling en planmatig beleid.
- Het centrum wordt gekenmerkt door een gedeeld leiderschap en een participatieve besluitvorming.
- Het centrum beschikt over een gestructureerd, doelgericht en effectief systeem van kwaliteitszorg.

## **6.2 Wat kan het centrum verbeteren?**

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Maak in alle opleidingen meer gebruik van ICT-ondersteund leren en een elektronische leeromgeving.
- Ondersteun de taalleerkrachten bij de interpretatie en concretisering van de leerplandoelstellingen en het expliciteren van de opbouw in moeilijkheidsgraad in de verschillende modules. Zorg voor expertise-uitwisseling.
- Stem in alle taalopleidingen het aanbod en de evaluatie af op de leerplandoelstellingen. Verhoog de validiteit van de evaluatiepraktijk.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Implementeer het uitgewerkte professionaliseringsplan.
- Gebruik de vakgroepwerking als hefboom voor deskundigheidsbevordering en kwaliteitsbevordering van het kernproces..

Wat betreft het algemeen beleid:

- Selecteer een beperkt en realistisch aantal beleidsdoelstellingen.
- Delegeer taken en bevoegdheden en responsabiliseer medewerkers voor de realisatie van de korte en lange termijn doelstellingen.
- Zorg voor de nodige vakinhoudelijke sturing en opvolging.
- Richt het kwaliteitszorgsysteem sterker op de kwaliteit van het kernproces.

## **6.3 Wat moet het centrum verbeteren?**

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Realiseer de leerplandoelstellingen in de opleidingen van het studiegebied Informatie- en communicatietechnologie.
- Realiseer de leerplandoelstellingen in de opleidingen Engels richtgraad 1, 2 en 3.

Wat betreft de regelgeving:

- Organiseer het aanbod binnen het studiegebied Informatie- en communicatietechnologie conform de regelgeving (Decreet betreffende het volwassenenonderwijs d.d. 15/06/07, art. 23, art. 26 §4 en art. 56).

## 7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

### BEPERKT GUNSTIG

| omwille van                                        |                                                                            |
|----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
| Opleiding per niveau                               |                                                                            |
| SVWO <b>Informatie- en communicatietechnologie</b> |                                                                            |
| Informatica: toepassingssoftware                   | de leerplandoelstellingen worden onvoldoende gerealiseerd met de cursisten |
| Informatica: toepassingssoftware verkort           | de leerplandoelstellingen worden onvoldoende gerealiseerd met de cursisten |

## 8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet **vanaf 1 januari 2015** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig advies in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Dirk Fiers

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname  
Het bestuur of zijn gemandateerde

Thomas Heus